

Por montri etapojn de la spirita evoluo, la aŭtoro enkondukas multajn historiajn personojn, asociojn, unuiĝojn. En la romano aperas altspiritaj homoj: *Johann Baptisto, J. de Molays, Hugo von Wildungen*. La idea kaj historia kromteksto malkovriĝas pere de multaj aludoj kaj referencoj al spirita kavaliraj ordenoj de Mezepoko, al jezuitoj kaj framasonoj, al la ĝenerala situacio de sekretaj politikaj unuiĝoj, kreitaj por plifortigi reakciajn fortojn post la jaro 1848.

Por la protagonistoj, la precipa problemo estas la disiĝo de utopiaj teorioj kaj socia realo. La "Kavaliroj de spirito" gardas sian unuiĝon nur rifuzante ĉiujn politikajn agojn. Aplikante la ideojn de *Hegel* al la nuntempa Germanio, *Gutzkow* asertas, ke la sorto de la socio dependas rekte de la Universa Spirito, kiu estas en la bazo de socia proceso, kaj la memperfektiĝo de Spirito efektiviĝas pere de morala perfektiĝo de ĉiu aparta portanto de la spirito – ĉiu germano de tiu epoko. *Gutzkow* kaj liaj personoj denove sekvas la jungermanianojn, kiuj same esperis reformi la socion pere de ideo, de la pozicioj de la klerigita klaso, enkorpiĝanta en si superan spiritecon de la socio.

Laŭ *Gutzkow* la kavaliroj pravas rifuzante aktivan historian agadon kaj elektante pasivan reziston, internan elmigran; li transportas gravajn sociajn problemojn en la sferon de la Spirito. Same kiel *Hegel* li opinias, ke la homo povas esti libera nur en la Spirito, nur en ĝi malaperas ĉiuj sociaj kaj politikaj problemoj. *Gutzkow* revas, per la filozofio de *Hegel* kaj de la arto en ilia sintezo konduki la malfeliĉan homaron al harmonio, en mondon de socia utopio.

Notoj

- (1) *Marx K. & F. Engels: "Soĉimenija", v.1, p.481; F. Engels, Aleksandr Jung: "Lekcii o sovremnoj literature nemcev"*.
- (2) *"Die Deutsche Revue, 1835" (La Germana Revuo, 1835); Hrsg. Karl Gutzkow & L. Wienbarg, 1904, S. 32.*
- (3) *Gutzkow K.: "Die Ritter vom Geiste", Antaŭparolo de la 3a eldono (Vorwort zur 3. Auflage), 1854, S. XIV.*

Aŭtora adreso

D-ro AVAGJAN Tatjana

Lesnoj Projezd, d. 8, kv. 28.

Rossia, Baŝkiria, 450071, Ufa – 71 / RUSIO

Tel.: (7-3472)-32-75-52

Priaŭtora informo

La aŭtorino estas doktoro pri filologio kaj laboras ĉe Baŝkiria Ŝtata Universitato, Ufa, Rusio.

Scienca elio

Hundosaluto

Ĉe la kvazaŭ homeca kondutmaniero, en kiu interrilatas hundo kaj hundoposedanto, ni certe taksas memkontente kiel ĝojesprimon al ni persone, kiam nia hundeto alten saltas kontraŭ niaj gamboj. Sed tio estas ne pli ol hundosaluto kaj formo de sindonemo. Lupoj kaj hundoj salutas la pli altrangan samspeculon per tio, ke ili provas – de malsupre – alpuŝi la aliulan kapon kaj leki ties buŝon.

Laŭ tiu praa hundomaniero nin nun salutas nia hundeto – kvazaŭ sian pli altan rangulon. Ĉar nia homa buŝo estas konstruita tiom alte for de niaj piedoj, nia povra kvarpieda kamarado ne havas alian eblon ol salti kaj grimpe saluti nin hundmaniere... (2003-07-02)

Esenco de la grundo

En niaj regionoj hejmas 33 specioj de lumbrikoj. *Charles Darwin* elkalkulis, ke en angla herbejo sur 1000 kvadratkilometroj ĉeestas 67 250 tiuj tervermoj. En Germanujo kontraŭe estis kalkulitaj por samgranda areo pli ol 20 milionoj! Per ingesto kaj eliminado de tero ili ĝin malkompaktigas, tiel, ke oksigeno kaj akvo pli bone distribuiĝas en la grundo. Niaj eŭropaj lumbrikoj estas inter 2 cm kaj 30 cm longaj – en Afriko estas lumbrikospecioj, kiuj (dikaj kiel polekso) kreskas ĝis longo de 2 metroj. Sekigite ilia fekaĵostako pezas preskaŭ duonan kilogramon. En la valo de la "Blanka Nilo" sur milkvadratmetra areo dumnokte lumbrikoj trafosas entute ĉ. 55 kilogramojn da grundo. (2003-07-21)

Burdo kaj trifolio

Kiam *Joseph Gottlieb Kölreuter* (1733-1806) en la jaro 1761 atentigis pri la graveco de la polenado per insektoj dum generado de plantoj, li nur fariĝis objekto de rideto kaj mokado, kaj estis alfrontita de ĝenerala nekredemo kaj moko. Nur en la 19-a jarcento li estis science pravigata.

Ke kelkaj plantoj sen difinitaj insektospecioj tute ne kapablas generadi, tion spertis la fruaj setluloj en Aŭstralio. Ili importis kiel nutroplanton por siaj ŝafoj kaj bovoj ruĝan trifolion, kiu tamen ne produktis semaĵon, ĉar en Aŭstralio mankis burdoj. Fine oni importis kaj liberigis eŭropajn burdojn. Ekde tiu tempo, la trifolio kreskas kaj generas "kvazaŭ tute ne-helpate". (2003-07-12/13)